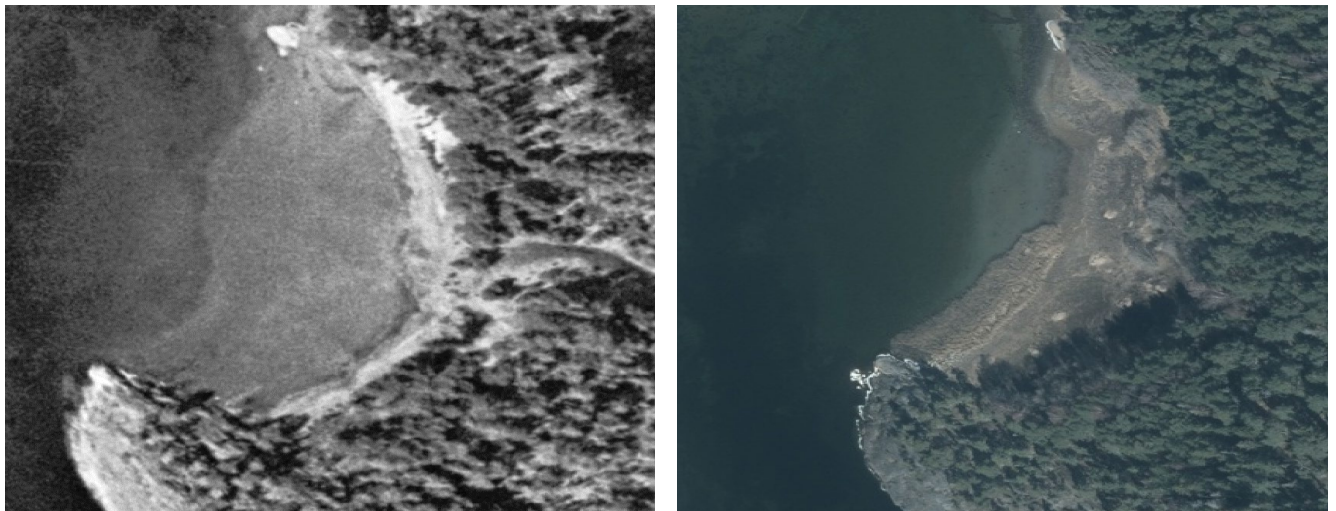

Inventering och restaurering av plattfikshabitat

Vatten | Nyköping | HARO/Havsområdesnummer

Figur 1: Utdrag från webbGIS som visar Marsviken, Ringsö, och den kraftiga igenväxtning som skett sedan 1960. Den vänstra bilden visar en öppen sandstrand och en stor yta som vi högt vatten utgör blottad sandbotten av en typ som är viktig för plattfiskar under metamorfosen. Den högra bilden visar den av vass igenväxta botten.

1. Projektområde

De arter av plattfisk som återfinns i Södermanlands skärgård är skrubbskädda (*Platichthys flesus*), piggvar (*Scophthalmus maximus*) och till viss del rödspätta (*Pleuronectes platessa*). I Östersjön finns två typer av skrubbskädda, utsjölekande och kustlekande. Den kustlekande är även kallad östersjöflundra (*Platichthys solemdali*). Den utsjölekande skrubbskäddan lägger sina ägg på djupare vatten medan den kustlekande, och även piggvaren, lägger äggen längs botten på grundare vatten. Samtliga arter är dock beroende av grunda väl solbelysta bottnar då dessa områden fungerar som en barnkammare under den metamorfosa perioden, då övergången från frisimmande fisk till bottenlevande fisk sker. I en fjärranalys granskades igenväxtningsgraden av naturtypen 1140 (blottade ler- och sandbottnar) av 15 vikar och sund i Södermanlands skärgård. Graden av igenväxtning varierade mellan 8% och 100% av ytan som är klassad som 1140 (medeltalet är 30% av ytan).

Postadress
611 86 NYKÖPING

Besöksadress
Stora torget 13

Telefon
010-223 40 00

E-post
sodermanland@lansstyrelsen.se

Organisationsnummer
202100-2262

Bankgiro
5051-8653

Faktureringsadress
Länsstyrelsen i Södermanlands län
FE 7710
831 90 Östersund

Internet
www.lansstyrelsen.se/sodermanland

Vid Laxvarpet på södra Ringsö har en åtgärd genomförts för att förbättra för plattfiskar med mycket gott resultat. I en jämförelse mellan närbelägna Marsviken och Laxvarpet så är det tydligt att likheterna mellan områdena är stora, i det att de båda har en stor igenomströmning av havsvatten samt att båda områdena har sandbotten som är solbelyst under ungefär lika stor del av dagen. Populationen plattfiskar vid Laxvarpet är senast september 2022 konstaterad som livskraftig, medan populationen i Marsviken vid samma tidpunkt tycktes närmast obefintlig.

Figur 2: Laxvarpet våren 2023, debblottade sandbotten är tydlig. Utdrag från webbGIS.

Skrubbskäddan och torsken har ett förhållande som inneburit att krympande habitat har lett till större överlappning av habitaterna, vilket ökat konkurrensen mellan arterna. En svag torskpopulation kan ha inneburit en förstärkt population av skrubbskädda, men en satsning på torsk, vilket till exempel sker i fjärden Tvären i Södermanland, kan då innebära att det är lämpligt att säkerställa torskfria plattfiskhabitat. Potentiellt kan detta gynna båda arter.

Projektet har tre delar; en inventeringsdel samt en restaureringsdel och en resultatuppföljningsdel.

- Inventeringen sker för att identifierade vikar med lämpligt botten och därmed potentiellt lämpliga plattfisklokaler. Därefter en plattfiskinventering i några utvalda lokaler.
- Restaurering av plattfisklokaler genom vassbekämpning och försiktigt avlägsnande av organiskt material (vassrötter) från botten.
- Resultatuppföljning med samma inventeringsmetod som var lämplig vid den initiala inventeringen.

Budget och tidsplan

Projektbudget

Projektets totala budget: 860 000 kr

Kostnadslag/aktivitet	(SEK)	Tidsplan
Digital inventering av lämpliga områden	20 000	Våren 2024
Fältinventering av lämpliga områden	60 000	Våren 2024
Plattfiskinventering	240 000	2024/2025/ 2026/2027
Restaurering objekt 1 (Marsviken)	180 000	Hösten 2024
Restaurering objekt 2	180 000	2024/2025
Resturering objekt 3	180 000	2024/2025
Totalt	860 000	

2. Kontaktuppgifter

2. Kontaktuppgifter	
Sökande Länsstyrelsen i Södermanland	Organisationsnummer 202100-2262
Kontaktperson Paul Strehlenert	Telefonnummer 0761257302
Adress	Postnummer
Postadress	Bankgiro/Plusgiro